

jele: a tömeg megnyilatkozásai, megmozdulásai érdeklik, forrongása, kavargása, reakciója, viselkedése. Ezt látjuk fémre festett művein is (miért kellett a fémre festeni?). Sajnos azonban, ezek a reakciók inkább a film, semmint a festészet vagy a grafika műfaján belül ragadhatók meg. A kis felület csak statikus reakciókat visel el általában, s csak ritkán a dinamikusakat — a nagyon változékonyat, sokrétűt pedig egyáltalán nem. Amíg a művész egy-egy alak vagy legfeljebb néhány alak jellemzésénél marad, érzéletes alkotások kerülnek ki tolla alól, mint a *Kalapos nő*, vagy a *Commedia del Arte I*.

Az angyalföldi József Attila Múvelődési Házban láthattuk

Haraszy István

szobrász- és fémműves kiállítását. A fiatal művész eddig jobbára irányítás nélkül tevékenykedett egy fémműves műhelyben, s ezermesteri képességéről volt ismeretes. A rendkívül heterogén kiállításon rengeteg minden látható: „rég” kardtól maszkokon át falra akasztható díszekig, öntéssel előállított roncsfelületekig, ékszerekig és fémplasztikáig. E szertelensége is mutatja iskolázatlanságát, azt, hogy igénye és technikai felkészültsége korántsem párosul kifinomult művészi érzékkel. A nagyon eltérő minőségek, melyeket a kiállítás mutat, egyszerre biztatók és riasztók. A céltudatosság és a magával szemben tanúsított magas követelmény arra engednek következtetni, hogy a kiállítást jelentős művészi fejlődés követi majd.

E néhány, nemhivatalos kiállítóteremben rendezett kiállítás láttán nem lehet fel nem vetni a kérdést: nem kellene-e vajjon magasabbra tenni a mércét? A Fáklya-klub a pedagógusok otthona, de ez nem lehet menlevél: egy régi diploma önmagában még nem jelent kvalitást; hasonló a helyzet a Fővárosi Múvelődési Ház és az angyalföldi ház esetében is. Nem kell mindenáron és minden mennyiségben kiállítani: ez nem okvetlenül hasznos magának a művésznek sem!

A rákospalotai múzeum rendezte meg a kerület két művészeinek bemutatkozását.

Mohácsi Ferenc

festőművésznek ez az első bemutatkozása. Anyaga 1948-tól napjainkig öleli fel munkásságát. Korai művei, a *Nő hegédővel* és a *Csendélet* Gadányi Jenőre emlékeztetnek. Az előbbi finoman kezelt szürke háttér előtt negatív vonallal karcolt rajzú, az utóbbi pedig zöld-fehér színre épített, s hasonlóan negatív formában jelentkeznek a tételek, melyeket néhol színnel is kitölt. Mindkét mű

finom, érzékeny alkotás. Ezután Mohácsi oeuvre-jében törés mutatkozik: szemléletében impresszionisztikus és posztimpresszionisztikus formavilághoz tér vissza. Ezt csak az ötvenes évek második felében váltja fel egy konstruktívabb képalkotás. A *Cigányok*, a *Deportáltak* még inkább a korai képek világára utal vissza, a témából adódó komor, illetve tragikus hangvétellel. Az alapszínek mélyek, sötétek, a figurák pedig ecsetrajz-szerűen íródnak bele a színekbe, s hordozzák is az alaptól eltérő színeket. A *Deportáltakon* a nagy kesernyés arcok, s a szürke háttérben feltűnő tüskésdrót utal (kissé külsőlegesen) a megrázó sorsra — de a mű monochromaitása a művész kvalitásait jelzi. Legutóbbi alkotásai, a *Ketten* és a *Konstruktív csendélet* csupán két-három színre épített feszes alkotások, a kompozíció minden esetlegességét kizárja a színek pontos harmonizálása, egymásraépítettsége. Ugyanez a szellem jelentkezik a *Formák sárgában* és *Kompozíció I–IV*. collage-alkotásain, melyek hasznos forma- és színkísérletek a murális kompozíciókhoz. Ezekből a tervekből is szerepel néhány a kiállításon: köztük a szép dunaújvárosi gobelin-terv, mely sajnálatos módon nem kerülhetett kivitelre és a legújabbban elfogadott, most készülő debreceni mozaikterv. Néhány szép színes monotypia egészíti ki a retrospektív, így anyagában eléggé sokrétű kiállítást. Nagy örömmel fogadnánk Mohácsi Ferenc ez első, eléggé szűkszavú, bemutatkozása után egy részletesebb, talán gondosabban is válogatott nagyobb bemutatkozását.

emelt, s csupán annyi mozgás — inkább mozdulat rejlik benne, amennyit a tartás megkíván. Portréi szépen mintázott, nyugat-

mat sugárzó művek: *Basilides Zoltán*, *Zamenhof*, *Nagyanyám* kiegyensúlyozottsága jól érvényesül a vörös márványban. Talán legmozgalmasabbak finom faszobrai, melyeknek felfelé törő karcsúságán a finom mintázás pozitív-negatív formákkal is játszik. Bronzba öntött tanulmányai: Akt, Kovács, Lapátoló, Rendező színvonalas újjgyakorlatok a nagyobb feladatokhoz.

A Dürer Terem intim terében rendezte meg kiállítását egyik legtöbbet foglalkoztatott grafikusunk,

Szász Endre.

Alig hiszem, hogy az utóbbi évek során megjelent illusztrációinak puszta felsorolása is elérné e szűk keretek között — legutóbb éppen Villon műveihez készített illusztrációival aratott sikert. Most mintegy 25–30 grafikai lappal jelentkezett — nagyon tetszetős alkotásokkal. Kötetlenül szedi rendbe a maga szabad asszociációi szerint létrehozott társításait (nem mindig lehet őket tettenérni), s az anyag kezelésével izgalmas fakturális hatásokat ér el. A lapok zöme mintha illusztráció lenne — legalább is a szemlélő így érzi, s keresi a verset, amit megjelenít. *Lear király* közismert figuráján az öregséget és a bizonytalanságot hangsúlyozza: a fekete alaphól kifehérlő szakállas, jellegzetesen öreg fehér fej, a szakáll, mely szinte szálanként érzékelhető, a reszkető, öreg kezek bizonytalan tartása asszociálja ezt az érzést. Már kevésbé követhető nyomon *A háború* című lapja: fekete félkörből kiderengő gyermekarc, tetején

akorodó e, (e mű arc, halátszik) ilt feje, zerepel, , *A két* ak lát- . Szász izálnak, enséget indula- : az idő e fogat- tett be- rajzain. ti ben- : több- y szép sztráció

Mohácsi Ferenc itt” rajzok sorát, kétség- lva a művész intenciói-
Deportáltak
Déportés
Депортиро-
ванные
Láncz Sándor

MŰVÉSZET

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG:

ARADI NÓRA, D. FEHÉR ZSUZSA, ÉK SÁNDOR, FARKAS ZOLTÁN, GABRIEL FRIGYES, POGÁNY Ö. GÁBOR

Kiadja a Lapkiadó Vállalat. Budapest VII., Lenin körút 9–11. Telefon: 221-285. Felelős kiadó: SALA SÁNDOR igazgató

Felelős szerkesztő: POGÁNY Ö. GÁBOR * Szerkesztő: SOLYMÁR ISTVÁN * Műszaki szerkesztő: SÜTŐ LÁSZLÓ

A szerkesztőség címe: Budapest V., Szent István tér 15. Telefon: 125-022

67.1804 Athenaeum Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Soproni Béla igazgató. A képanyag mély-, a szöveg magasnyomással készül

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál (Bp. V., József Nádor tér 1.) és a postahivataloknál

Előfizetési díj ¼ évre 30,— Ft. Csekk számlaszám: egyéni 61 280, közületi 61 066

INDEX 25602

1967. AUGUSZTUS